

Aplikácia komunitárneho práva všeobecným súdom

Miroslav Slašťan
Justičná akadémia

Košice,
11.10. 2009

Úradný vestník EÚ

- Čo je Ú.v. EÚ (Ú.v. ES??)
- Čo sa v Ú.v. EÚ uverejňuje?
- Od ktorého okamihu je to platné, účinné, uplatniteľné?
- Môže to byť účinné aj retroaktívne?
- V akom jazyku je to autentické a záväzné?
- Možno akt EÚ utajiť?
- V akej forme je to autentické a záväzné?
- Kde to nájdem (všetko je na webe...)?
- Ako by sme to mali citovať?

Čo je Ú.v. EÚ (Ú.v. ES ??)

- *jediný* Úradný vestník, zriadený v súlade so ZESOU v roku 1952 (od 30. 12. 1952 v štyroch jazykových verziách)
- Dňa 1. januára 1958 prijala Rada EHS aj Rada ESAE rozhodnutie o vytvorení spoločného a jediného *Úradného vestníka Európskych spoločenstiev*
- **Článok 254 ZES:** „1. Nariadenia, smernice a rozhodnutia prijaté v súlade s postupom podľa článku 251 podpisuje predseda Európskeho parlamentu a predseda Rady a uverejňujú sa v Úradnom vestníku Európskej únie.“
- Od 1. februára 2003 Úradný vestník ES na Úradný vestník Európskej únie (slov. skr. Ú.v. EÚ).
- zákon č. 416/2004 Z.z. o Úradnom vestníku Európskej únie v znení zákona č. 606/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 21. júla 2004.

Čo sa v Ú.v. EÚ uverejňuje?

• článok 254 ZES

1. **Nariadenia, smernice a rozhodnutia** prijaté v súlade s postupom podľa článku 251 podpisuje predseda Európskeho parlamentu a predseda Rady a uverejňujú sa v Úradnom vestníku Európskej únie. Účinnosť nadobúdajú dňom, ktorý je v nich ustanovený alebo ak takýto deň ustanovený nie je, dvadsiatym dňom po ich uverejnení.
2. **Nariadenia Rady a Komisie** ako aj **smernice týchto inštitúcií určené všetkým členským štátom** sa uverejňujú v Úradnom vestníku Európskej únie. Účinnosť nadobúdajú dňom, ktorý je v nich ustanovený alebo ak takýto deň ustanovený nie je, dvadsiatym dňom po ich uverejnení.
3. **Ostatné smernice** ako aj **rozhodnutia** sa **oznamujú** tým, ktorým sú určené a účinnosť nadobúdajú týmto oznámením.

- článok 163 ZESAE (len nariadenia, nie smernice a rozhodnutia).
- článok ZEÚ (rámcové rozhodnutia, dohovory,..... ????)

Čo sa v Ú.v. EÚ uverejňuje?

- **Úradný vestník Európskej únie** pozostáva z *troch častí* (tzv. sérií):
 - a) séria „L“ (z lat. legislatio) pre legislatívu, t.j. časť, kde sa uverejňujú sekundárne akty;
 - b) séria „C“ (z lat. communicatio) pre informácie a oznámenia a
 - c) séria „S“ (z angl. supplement) predstavuje dodatok Úradného vestníka EÚ a ako jeho vedľajšia časť vychádza len v elektronickej podobe (<http://ted.europa.eu>).
- Rozhodujúca **séria L** pozostáva z dvoch oddielov:
 - prvý oddiel časti „L“ vestníka pre „akty, ktorých uverejnenie je povinné“
 - **druhý oddiel časti „L“** obsahuje ostatnú legislatívu ES, ale i EÚ, ktorú možno podadiť pod skupinu normatívnych aktov, t.j. aj akty prijímané v druhom a treťom pilieri EÚ na základe **hlavy V a VI Zmluvy o EÚ** (spoločné stanoviská, spoločné akcie, rámcové rozhodnutia, rozhodnutia, atď.), **ako aj** akty prijímané pri uplatňovaní Dohody o EHP, (rozhodnutia Dozorného orgánu EZVO, Stáleho výboru EZVO), **asociačných dohôd** (rozhodnutia Asociačných výborov, Asociačných rád a pod.) a akty týkajúce sa **rozpočtu ES**.

Od ktorého okamihu je to platné, účinné, uplatniteľné?

- Ktorý deň je dňom uverejnenia aktu v Úradnom vestníku EÚ?
 - dátum uvedený v záhlaví vydania na Ú.v. EÚ
 - dátum kedy je vydanie Ú.v. EÚ fakticky k dispozícii v predajni ÚVP EÚ
 - dátum kedy je vydanie Ú.v. EÚ v príslušnej jazykovej verzii a k dispozícii na území daného štátu?
- rozsudok SD ES z 25. 1. 1979, Racke II, 98/78**

Od ktorého okamihu je to platné, účinné, uplatniteľné ?

• článok 254 ZES

...uverejňujú...účinnosť nadobúdajú dňom, ktorý je v nich ustanovený alebo ak takýto deň ustanovený nie je, **dvadsiatym dňom** po ich uverejnení.

....sa **oznamujú** tým, ktorým sú určené a účinnosť nadobúdajú **týmto oznámením**.

- účinnosť vs uplatniteľnosť ? (napr. N 805/2004)

Účinné aj retroaktívne?

- na základe **zásady právnej istoty** je vo **všeobecnosti** nezlučiteľné, aby sa dosah komunitárneho aktu prejavil pred dátumom zverejnenia nariadenia
 - vo výnimočných prípadoch je to možné, pokiaľ 1. si to cieľ, ktorý sa má dosiahnuť, vyžaduje a 2. keď sa rešpektuje oprávnená dôvera zúčastnených
- rozsudky z 25. 1. 1979, Racke 98/78, z 25. 1. 1979, Decker 99/78 a z 30. 9. 1982, Amylum 108/81

V akom jazyku je to autentické a záväzné ?

• slovenský sudca aplikuje právo EÚ len v slovenskom jazyku ?

- Nariadenie č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve
- čl. 1 – úradný jazyk EÚ
- čl. 5 – Úradný vestník EÚ sa uverejňuje vo všetkých úradných jazykoch
- článok 314 Zmluvy o založení ES

Táto zmluva, spísaná v jednom vyhotovení v nemeckom, francúzskom, talianskom a holandskom jazyku, pričom všetky štyri znenia majú rovnakú platnosť, bude uložená v archívoch vlády Talianskej republiky, ktorá vydá overený odpis každej vláde ostatných signatárskych štátov. Na základe zmlúv o pristúpení majú znenia tejto zmluvy v jazyku dánskom, anglickom, finskom, gréckom, írskom, portugalskom, španielskom a švédskom taktiež rovnakú platnosť (záväznosť).

V akom jazyku je to autentické a záväzné ?

- Zmluva o pristúpení SR a ostatných štátov k EÚ (2003): Akt o podmienkach pristúpenia:
- článok 61

Vláda Talianskej republiky zašle vládam nových členských štátov **overenú kópiu** Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a zmlúv, ktorými sa menia a dopĺňajú, vrátane zmluvy o pristúpení.....

Znenia týchto zmlúv vyhotovené v českom, **slovenskom jazyku** sú pripojené k tomuto aktu. Tieto texty sú **autentické za rovnakých podmienok** ako znenia zmlúv uvedených v prvom odseku vyhotovené v súčasných jazykoch.
- článok 58 Aktu

Texty aktov orgánov a Európskej centrálnej banky prijatých pred pristúpením vyhotovené Radou, Komisiou alebo Európskou centrálnou bankou v českom, estónskom, maďarskom, lotyšskom, litovskom, maltskom, poľskom, slovenskom a slovenskom jazyku budú **odo dňa pristúpenia autentické za rovnakých podmienok** ako znenia vyhotovené v súčasných jedenástich jazykoch. Budú **uverejnené** v Úradnom vestníku Európskej únie, ak boli takto uverejnené aj znenia v súčasných jazykoch.

ALE !!!Absencia uverejnenia aktu v slovenskom jazyku....

- Vec C-161/06: Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Krajský súd v Ostravě 24. marca 2006 – Skoma-Lux sro/Celní ředitelství Olomouc
- prejudiciálne otázky:
 1. Je možné **článok 58 Aktu** o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Slovenskej republiky...k EÚ a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia, na ktorého základe sa Česká republika stala od 1. mája 2004 členským štátom Európskej únie, vykladať tak, že **členský štát môže voči jednotlivcovi uplatňovať nariadenie**, ktoré nebolo v okamihu svojho uplatnenia **riadne uverejnené** v Úradnom vestníku Európskej únie v **úradnom jazyku daného členského štátu** ?

Absencia uverejnenia aktu v slovenskom jazyku....

- **rozsudok SD ES z 11. decembra 2007, Skoma Lux, C-161/06**

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

 1. Článok 58 Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cypruskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovenskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia, **bráni tomu, aby povinnosti obsiahnuté v právnej úprave Spoločenstva, ktorá nebola uverejnená v Úradnom vestníku Európskej únie v jazyku nového členského štátu, hoci tento jazyk je úradným jazykom Európskej únie, mohli byť ukladané jednotlivcom v tomto štáte, aj keby sa tieto osoby mohli oboznámiť s touto právnou úpravou inými spôsobmi.**
 2. Rozhodnutím, že nariadenie Spoločenstva neuvyverejnené v jazyku členského štátu nie je použiteľné voči jednotlivcom v tomto štáte, Súdny dvor uskutočnil výklad práva Spoločenstva v zmysle článku 234 ES

Absencia uverejnenia aktu v slovenskom jazyku....

- **Obmedzenie časových účinkov rozsudku SD ES (Skoma Lux)**
-v rámci prejudiciálneho konania týkajúceho sa výkladu práva ES môže Súdny dvor uplatnením všeobecnej zásady právnej istoty, výnimočne dospieť k tomu, že **obmedzí možnosť všetkých dotknutých osôb dovoľávať sa ustanovenia, ktoré vyložil, so zreteľom na spochybnenie právnych vzťahov vzniknutých v dobrej viere** (rozsudky z 8. apríla 1976, „Deffrenne II“, C-43/75, Zb. s. 455, body 72 až 75, a zo 6. marca 2007, „Meilicke a i.“, C-292/04, Zb. s. I-1835, bod 35).
- 71) Rovnaké požiadavky právnej istoty vyžadujú, aby to isté platilo aj pre **vnútroštátne rozhodnutia vydané podľa ustanovení práva Spoločenstva**, ktoré sa nestali použiteľné na území niektorých členských štátov, lebo neboli riadne uverejnené v Úradnom vestníku EÚ v úradnom jazyku predmetných štátov, s výnimkou tých rozhodnutí, voči ktorým bol ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku **podaný opravný prostriedok** v správnom alebo súdnom konaní.
- 72) Dotknuté členské štáty tak **nemajú** podľa práva Spoločenstva **povinnosť spochybniť** správne alebo súdne rozhodnutia vydané na základe takých pravidiel, pokiaľ **sú už konečné** podľa uplatniteľných vnútroštátnych predpisov.
- 73) To by podľa práva Spoločenstva neplatilo iba vo **výnimočných prípadoch**, keď boli na základe pravidiel uvedených v bode 71 tohto rozsudku prijaté správne opatrenia alebo súdne rozhodnutia, najmä **donucovacieho charakteru**, ktoré by spôsobovali **ujmu na základných právach**, čo v týchto medziach prináleží zistiť príslušným vnútroštátnym orgánom.

Absencia uverejnenia aktu v slovenskom jazyku....

- **rozsudok NS SR z 18. 3. 2008, sp.zn. 5 Sžf 59/2007**
„....musí Najvyšší súd v zmysle čl. 10 Zmluvy o Európskom spoločenstve v spojení s čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zobrať do úvahy aj právo Európskej únie vrátane judikatúry Európskeho súdneho dvora v relevantných oblastiach. Preto bolo jeho povinnosťou prihliadnuť na závery obsiahnuté v rozsudku Európskeho súdneho dvora sp.zn. C-161/01 z 11. decembra 2007 vydaný vo veci účastníkov Skoma-Lux, s.r.o. v. Colné riaditeľstvo Olomouc. Skutkový stav riešený v hore citovanej veci je charakterovo obdobný s touto vecou, lebo išlo o uloženie pokuty za colný delikt, ktorého sa mala spoločnosť Skoma-Lux dopustiť tým, že ako dovozca vín do Českej republiky uviedla pri dovoze červeného vína nesprávne údaje týkajúce sa jeho sadzobného zaradenia.“

(Ne)Aplikovať chybný preklad aktu v slovenskom jazyku....

- **...najhorší scenár....denegatio iustitiae**
Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (*mim. vyd. v slovenskom jazyku: Kapitola 19 Zväzok 04 s. 42 – 64*):
Článok 5 (2)
Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte...vo veciach výživného na súdoch podľa bydliska alebo obvyklého pobytu výživou povinnej osoby, alebo ak
- **Korigendum k nariadeniu Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci, Ú. v. EÚ L 242, 5.9.2006, s. 6 – 6 (CS, HU, SK)**
Článok 5 „2. vo veciach výživného na súdoch podľa bydliska alebo obvyklého pobytu osoby oprávnenej na výživné, alebo ak
- **uznesenie OS PD zo dňa 1. apríla 2006, sp.zn.7C/126/2005**

(Ne)Aplikovať chybný preklad aktu v slovenskom jazyku....

- **zbytočný scenár...prejudiciálna otázka...**
- **rozsudok zo 14.4. 2007, C-63/06, UAB Profisa v. Muitenes departamentas prie Lietuvos Respublikos finansu ministerijos**
- **v litovskom preklade** smernice 92/83/EHS z 19. októbra 1992 o harmonizácii štruktúry spotrebných daní z alkoholu a alkoholických nápojov **chyba preklad celého ustanovenia** umožňujúceho jednu výnimku (oslobodenie z daň. povinnosti) – **následná zlá transpozícia do zákona**

(Ne)Aplikovať chybný preklad aktu v slovenskom jazyku....

- **potreba jednotného uplatňovania** a následne jednotného výkladu ustanovení práva Spoločenstva **vyučuje**, aby sa v prípade pochybností **posudzoval text ustanovenia v jednom z jeho znení izolovane**, a naopak si vyžaduje, aby sa tento text vykladal a uplatňoval s prihliadnutím na znenia vyhotovené v ostatných úradných jazykoch (rozsudok z 12. novembra 1969, Stauder, 29/69, ECR 419)
- **Zákaz izolácie** (rozsudok Stauder)
- **Zákaz majorizácie** (čl. 58 Aktu, rozsudok CILFIT)

(Ne)Aplikovať chybný preklad aktu v slovenskom jazyku....

- predovšetkým treba vziať do úvahy to, že texty komunitárneho práva sú uverejňované vo viacerých jazykoch a že **rôzne jazykové verzie majú rovnakú platnosť**. Interpretácia ustanovenia komunitárneho práva teda **vyžaduje porovnanie rôznych jazykových verzií**. (rozsudok zo 6. 10. 1982, CILFIT, C-283/81, ECR 3415)
- **RIEŠENIE – systematický a teleologický výklad**
- prípad rozporu medzi rôznymi jazykovými zneniami textu Spoločenstva sa má predmetné ustanovenie vykladať v závislosti od **všeobecnej systematicky a účelu** právneho predpisu, ktorého je súčasťou (rozsudok z 27. 10 1977, Bouchereau, 30/77, ECR 1999)

(Ne)Aplikovať chybný preklad aktu v slovenskom jazyku....

- **rozsudok zo 14.4. 2007, C-63/06, UAB Profisa**

17. Predovšetkým treba vziať do úvahy to, že texty komunitárneho práva sú uverejňované vo viacerých jazykoch a že rôzne jazykové verzie majú rovnakú platnosť. **Interpretácia ustanovenia komunitárneho práva teda vyžaduje porovnanie rôznych jazykových verzií.**

18. Ďalej si treba všimnúť, aj v prípade presnej zhody jazykových verzií, že **komunitárne právo používa terminológiu jemu vlastnú.** Treba zdôrazniť, že právne pojmy nemajú nevyhnutne rovnaký obsah v komunitárnom práve a v rôznych právnych poriadkoch členských štátov.

19. Nakoniec každé ustanovenie komunitárneho práva musí byť zaradené vo svojom kontexte a interpretované vo svetle súhrnu ustanovení tohto práva, jeho cieľov a stavu jeho vývoja k obdobiu, v ktorom sa má toto ustanovenie aplikovať.

Možno akt EÚ utajiť (nepublikovať/neoznámiť) ?

- **prejudic. konanie: C-345/06, Gottfried Heinrich**

• z ustanovení nariadenia Komisie (ES) č. 622/2003 zo 4.4.2003 o ustanovení opatrení na vykonávanie spoločných základných noriem bezpečnostnej ochrany civilného letectva^[2] vyplýva, že**opatrenia na vykonávanie** a technické prispôbenie spoločných základných noriem týkajúcich sa bezpečnostnej ochrany civilného letectva, ktoré sú zapracovávané do národných programov bezpečnostnej ochrany civilného letectva **sú uvedené v prílohe tohto nariadenia**. Tieto opatrenia sú však **„tajné a neuverejnia sa**. Sú dostupné len osobám, ktoré sú k tomu riadne splnomocnené členským štátom alebo Komisiou“.

^[2] Úradný vestník EÚ L 89, 05. 04.2003, str. 9 – 10. **Text prílohy je nedostupný (Eurlex).**

Možno akt EÚ utajiť (nepublikovať/neoznámiť) ?

- **rozsudok SD ES z 10.3. 2009, C-345/06, Gottfried Heinrich**

...zásada právnej istoty vyžaduje, aby právna úprava Spoločenstva umožnila dotknutým osobám poznať s istotou rozsah povinností, ktoré im táto úprava stanovuje. Osoby podliehajúce súdnej právomoci musia totiž jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať ...

...Tieto zásady je s rovnakými dôsledkami potrebné dodržiavať aj vtedy, ak právna úprava Spoločenstva ukladá členským štátom povinnosť prijať na účely jej vykonania opatrenia ukladajúce povinnosti jednotlivcom.

.... Vnútroštátne opatrenia, ktoré v rámci vykonávania právnej úpravy Spoločenstva ukladajú povinnosti jednotlivcom, musia byť preto uverejnené, aby sa s nimi mohli dotknuté osoby oboznámiť.

.... príloha nariadenia č. 622/2003, ktorá nebola uverejnená v Úradnom vestníku Európskej únie, **nie je záväzná v rozsahu, v akom ukladá povinnosti jednotlivcom.**

V akej forme je to autentické a záväzné ?

- Tlačená (papierová) verzia Úradného vestníka EÚ
- **rozhodnutie 2009/496/ES**, Euratom z 26. júna 2009, o organizácii a činnosti Úradu pre vydávanie publikácií Európskej únie

- **Zákon č. 416/2004 Z.z. o Úradnom vestníku Európskej únie - § 3**

(1) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky zabezpečí jedno vyhotovenie úradného vestníka pre

- a) prezidenta Slovenskej republiky,
- b) Národnú radu Slovenskej republiky,
- c) Ústavný súd Slovenskej republiky,
- d) súdy Slovenskej republiky,
- e) prokuratúru Slovenskej republiky,
- f) obvodné úrady.

(2) Obvodný úrad je povinný zabezpečiť, aby bol úradný vestník prístupný každému, kto o to prejaví záujem.

V akej forme je to autentické a záväzné ?

- **Záväznosť elektronickej (internetovej) verzie ?**

- **rozsudok SD ES z 11.12. 2007, C-161/06, Skoma-Lux**

48) Je však namieste uviesť, že aj keď právne predpisy Spoločenstva sú vskutku dostupné na internete a jednotlivci sa s nimi čoraz častejšie oboznamujú týmto spôsobom, **také sprístupnenie týchto právnych predpisov nemôže byť rovnocenné s riadnym uverejnením v Úradnom vestníku Európskej únie**, pokiaľ v práve Spoločenstva neexistuje žiadna právna úprava v tomto ohľade.

49) Za takých okolností **„nemôže Súdny dvor pri súčasnom stave práva Spoločenstva považovať túto formu sprístupnenia právnych predpisov Spoločenstva za dostatočnú na zabezpečenie ich použiteľnosti“.**

50) **Jediná verzia nariadenia Spoločenstva, ktorá je pri súčasnom stave práva Spoločenstva záväzná, je verzia uverejnená v Úradnom vestníku Európskej únie**, takže elektronickej verzii, ktorá predchádza tomuto uverejneniu, nemožno použiť voči jednotlivcom, aj keď sa následne ukáže byť zhodná s uverejnenou verziou.

Kde to nájdem (všetko je na webe...) ?

- <http://eur-lex.europa.eu/sk/index.htm>
- <http://www.ja-sr.sk>

Ako by sme to mali citovať ?

- **Zákon č. 416/2004 Z.z. o Úradnom vestníku Európskej únie - § 2 (2):**
V citácii právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie sa namiesto názvu "Úradný vestník Európskej únie" uvádza skratka "Ú.v. EÚ" a namiesto názvu "Úradný vestník Európskych spoločenstiev" sa uvádza skratka "Ú.v. ES".
- druh predpisu, inštitúcia, (kompetencia) č. X/Y z dátum, úplný názov, Ú.v. EÚ al. ES, časť (L, C), číslo/strana, dátum vydania (publikácie)
- Príklad: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007 ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, Ú.v. EÚ L 199/1 z 31.7.2007
- Odkaz na Mimoriadne vydanie Úradného vestníka ES/EÚ??
- vestník z roku 2001 v slovenskom jazyku??
- Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1 – 23 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV)
mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku Kapitola 19 Zväzok 04 S. 42 - 64